

Aaron Vuola

9.12.2020

115/20/L/A

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

VN/24791/2020-TEM-2

Kiertotalouden ja kestävän vihreän kasvun edistäminen

Pyydettyinä lausuntona luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi kiertotalouden ja kestävän vihreän kasvun edistämiseen myönnettävästä avustuksesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Yleisesti asetuksesta

Metsäteollisuus näkee positiivisena, että hallitus tukee eri kokoisten yritysten siirtymistä kohti kiertotaloutta ja kestävästä vihreää kasvua. Suomalainen metsäteollisuus toimii jo nyt resurssitehokkaasti ja kiertotalouden periaatteiden mukaisesti, mutta sillä on myös tulevaisuudessa paljon annettavaa globaalissa biopohjaisessa kiertotaloudessa uusien innovaatioiden ja tuotteiden kautta. Myös ilmastonäkökulmasta metsäteollisuus toimii vastuullisesti ja sen hiljattain julkaisema ilmastotiekartta osoittaa että:

- Metsäteollisuuden omat CO₂-päästöt ovat jo nyt vähäiset, pienenevät edelleen ja ne on mahdollista puristaa nollaan - lopulta jopa negatiivisiksi.
- Uusiutuvasta raaka-aineesta valmistetut tuotteet korvaavat jatkuvasti niitä enemmän fossiilisia päästöjä aiheuttavia tuotteita. Suomen metsäteollisuuden tuotteista syntyy vuosittain yli 16 miljoonan hiilidioksiditonin ilmastohyöty.
- Metsien hiilivarasto myös kasvaa jatkuvasti ja kasvua voidaan edelleen vahvistaa. Metsien oikein ajoitettu ja pitkäjänteinen hoito mahdollistaa metsien puuvarannon ja siten myös hiilivaraston merkittävän kasvun.
- Metsäteollisuus käyttää tuotannosta syntyvät sivuvirrat tehokkaasti hyödyksi. Myös Suomessa kulutetusta paperista ja kartongista otettiin talteen yli 91 % vuonna 2019.

Näin ollen onkin erityisen tärkeää, että avustuksia jaettaessa uusiutuvista materiaaleista valmistettujen tuotteiden monet mahdollisuudet kiertotaloudelle tunnustetaan täysimääräisesti ja biopohjaiset ratkaisut tunnustetaan parempina vaihtoehtoina fossiilisille, ympäristölle huomattavasti haitallisimmille tuotteille.

Aaron Vuola

9.12.2020

115/20/L/A

Asetuksen tulevaa jalkautusta koskien metsäteollisuus pyytää jo tässä vaiheessa huomiota kiinnitettävän avustushakuja koskevien aikataulujen ennakoitavuuteen. Erityisesti teollisen mittaluokan investointihankkeiden ideointi, suunnittelu ja aikataulutus vaativat kärsivällisyyttä. Avustuksen vaikuttavuuden maksimoimiseksi on tärkeää, että avustushakujen aikaikkunat sovitetaan teollisuuden suunnittelusykleihin sopiviksi. Näin avustuksen piiriin saadaan vaikuttavimmat hankkeet, eikä hakijoiksi valikoidu ainoastaan ne yritykset, joilla on juuri avoimien hakujen aikana sattumalta sopivia hankkeita suunnitteilla. Yrityksille tulee siis antaa aikaa hakea avustusta. Hakuaikaa olisi tarkoituksenmukaista myöntää vähintään puoli vuotta tai haun aukeamisesta tulisi ilmoittaa vähintään puoli vuotta etukäteen. Lisäksi on tärkeää julkaista tarkat ohjeet ja valintakriteerikuvaukset investointihankkeiden soveltuvuusarvioinnin mahdollistamiseksi yrityksissä.

Pykäläkohtaiset lausunnot ja niiden perustelut

Yleisesti metsäteollisuus näkee positiivisena, että asetuksessa tunnistetaan kiertotalouden tavoitteet pitää materiaalit ja niiden arvo kierrossa mahdollisimman tehokkaasti. Niin ikään on positiivista, että asetuksessa tunnistetaan, että vihreä kasvu voi muodostua kokonaan uudeltaisesta liiketoiminnasta ja synnyttää uusia yrityksiä, mutta mahdollisuudet tunnistetaan myös perinteisessä energia- ja resurssi-intensiivisessä teollisuudessa.

4 § Avustuksen käyttötarkoitus

Metsäteollisuus näkee positiivisena, että avustusta voidaan myöntää jätteen kierrätystä ja uudelleenkäyttöä koskeviin investointihankkeisiin, myös silloin kun ne liittyvät teolliseen rakentamiseen ja digitaalisten ratkaisujen rakentamiseen liittyviin investointeihin.

Avustuksen kestävä vihreän kasvun tavoitteen näkökulmasta on yleiskommenteissa esitettyjen perustelujen valossa kuitenkin tarkoituksenmukaista, että myös **uusien biopohjaisten tuotteiden innovaatiotoimintaan ja markkinoille saattamiseen tarvittavan ekosysteemin rakentamiseen ja vahvistamiseen tarvittavat investoinnit aina biopohjaisten raaka-aineiden kasvatuksesta, hoidosta ja korjuusta niiden logistiikkaan, niistä jalostettavien tuotteiden ja tuotantomenetelmien pilotointiin, demonstrointiin ja lopulliseen tuotantoon luetaan yhtä lailla avustuksen käyttötarkoituksen mukaisiksi**. Metsäteollisuus pyytää huomioimaan lisäsehdotuksen §4:n tekstissä.

Aaron Vuola

9.12.2020

115/20/L/A

9 § Hyväksyttävät kustannukset

Metsäteollisuus näkee positiivisena, että erilaisten hankintakustannusten lisäksi avustusta voidaan myöntää myös suunnittelusta ja työpalkoista aiheutuviin kustannuksiin. Myös korjausten ja laajennusten hyväksyminen avustuksen piiriin on tervetullut linjaus. Lopuksi myös investointien käyttöönottoon liittyvien kustannusten hyväksyttävyyys on vihreän kasvun kiihdyttämisen kannalta merkittävä linjaus. Metsäteollisuus pitää erilaisten kustannuserien laajaa hyväksyttävyyttä kaiken kaikkiaan myönteisenä ja avustuksen tavoitteiden valossa tarkoituksenmukaisena.

10 § Tuen enimmäismäärä

Tuen enimmäismäärä pienille yrityksille on 55 prosenttia, keski-suurelle yritykselle 45 prosenttia ja suurelle yritykselle 35 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista. Metsäteollisuus ymmärtää, että tuen maksimimäärä vähenee yrityksen koon kasvaessa, mutta toivoo mahdollista tapauskohtaista joustoa tarvittaessa, jos muut kriteerit täyttyvät.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja